

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

4. De disciplina Cluniacensium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

li tanquam ligna curuata & inflexa vt Protagoras apud Platonem ait, vi & minis suppliciorum corriguntur, & ad spiritualis ædificarij vsum aptantur, & accommodantur sic Franciscus Turrianus lib. 1. pro Canonibus Apostolorum. ca. 27. folio 132. Pessimus abusus Disciplinæ est colere culicem & deglutire camelum. i. parua emendare & magna negligere & coruis dare veniam, & per seueram censuram vexare columbas. Difficiliorem autem esse correctionem sui ipsius quam alterius docet pulchrè Stobæus in Sententijs. fol. 113. 582. Egregium documentum & adiumentum Disciplinæ præscribit. S. Arsenius apud Socrate li. 4. c. 23. historię Ecclesiasticæ. Adulti separandi sunt, ex quo dolore facilè respiscunt, iuuenis vero si separetur efficitur Disciplinæ contemptor. Hieronymus in epistola quadam ait difficilè esse correctionem, vbi malè assueneris, vel vbi mores in malam consuetudinem & habitum abierunt, ibi enim vt Plautus loquitur mali mores Disciplinam & ipsam virtutem in potestatem redegerunt suam vide Prateolum in oratione 1. de causis calamitatum Ecclesiæ in principio.

CAP. I V.

De Disciplina Cluiacensium ex MS. Codice Sieberge inuento de Ordine & constitutionibus eorundem libro

3. cap. 3. & 4.

De Disciplina Monastica obseruantiã vide in Prato Spirituali citat Horatius fol. 317. b. à Principie.

POena eius, qui incidit in grauiorem culpã est eiusmodi. Frater, qui taliter incurrerit lapsum venturus in Capitulum 1. pedes nudat, capitium quoq; stammij, sui dextra leuaq; incisione laxatur, vt possit brachia extrahere, & stamineum cum

cum manicis circa scemoralia ligare, accipit vir-
garam manipulū manu dextra, & in leua cucul-
lam decenti cōplicatione pendentem. vnus enim
frater ad hoc destinatus antecedit ita veniens ad
conspēctum domini Abbatis, virgis cucullāq; an-
te se positus veniam petit, iussus vt surgat sedet
ad terram & cuculla super genua, verberantur
quantum visum fuerit Abbati; posthac iubet cū
exire ad induendum, rediēs rursus se prosternit;
cū à domino Abbate audierit, mandatum ab-
eundi, protinus caput flectit, capellum induit, ad
designatum talibus locum tendit, ibi manet, ibi
cōmmedit ibi dormit, quando quomodo & quā-
tum præcipit Dominus Abbas. Ad omnes horas
propē offium Ecclesiæ stat capellatus, donec ca-
nere incipit conuentus, tunc Capello abstracto
solo tenus, se prosternit, nec leuat se, donec sit ho-
ra finita, & si fratres debēt exire, vsq; dum omnes
potuerint exisse, & cum intrauerint Cap. tunc et-
iam similiter se prosternit, & postea ad familiarē
mansuenculam recedit. Ad ambas Missas manet
in angulo Capituli, qui Capitulo proximus ad-
heret, nullus ei loquitur, nec etiam ille, qui ei mi-
nistrat, cibus non benedicitur, qui ei perfertur, de
industria tantum dominus Abbas iubet aliquos
seniores ad eum accedere, qui eum exhortētur, vt
quicquid ei temporalis correptionis fuerit irro-
gatum, totū id habeat gratum, vt diuinæ clemen-
tiæ possit reconciliari. Cū visum fuerit con-
cordat etiam cum eisdem senioribus, vt pro ip-
so reo, pro eius absolutione in Capitulo veniam
petant, maximè si verè sunt experti poeniten-
tiam

*Clumacēses
esse Bene-
dictinos col-
li: pōgitur
ex Trūhe-
niolibr. 1. de
viris Illu-
stribus ordi-
nis Benedi-
cti cap. 9.*

tiam & testari possunt, quod pro reatu suo spiritum habeat contribulatum, cor contritum & humiliatum, annuit communi cōsensu fratrum, vt faciat pro illo misericordiam & mittatur pro eo, nudat se eodem modo, quo prius, & cum veniens vapulauerit Domino Abbate iubente, induit cucullam, ad cuius pedes & pedes vniuersorum à maximo vsque ad minimum singulariter iterato petit veniam, iubetur exire ad induendū, indutus & reuersus iterum veniam petit, iubetur, vt vltimus sedeat, vltimus sit cunctorum in omni loco, interim non communicet, non veniat ad pacem, non osculetur textum Euangelij in Ecclesia, nec ad Lectionem, nec ad Cantum, vt alij, veniat, solum in coquina locum habeat vt seruiat, & ad mandatum in die Coenæ domini ire prohibetur. post singulas horas finitas veniam iterum super genua petit, nec tātum propter, hoc ad altare conuersus, si quando vniuersi, albis vestimentis propter aliquam festiuitatem vel processionem, vestiuntur tunc & ipse vestitur, sed nigris ad extremum si Dominus Abbas id viderit expedire, talemque eius esse humilitatem, quæ id mereatur, interpellatus à fratribus in Capitulo, vocat eum vt surgat & in medium prodeat, quo petente reddit illi locum pristinum, ne amplius vllam ab alijs patiatur separationem, vadit ad pedes, sicuti quilibet alius tam in Ecclesia quam in Capitulo, siquidem eum ad altiorem locum promouerit. Ca. 4. 1. 3. ibidē in dicto MS. Codice.

Sunt autem apud nos adhuc alia genera correctionis, quæ non solum Dominus Abbas facit, sed etiam

etiam si opus fuerit, D. Prior. Si quis de aliquo flagitio divulgatur in populo in præsentia quoque populi solet emendari, ut qui excessum cognouerunt, cognoscant etiam emendationem. Cunctis enim, qui videre voluerint, videntib. & maximè in medie platea nudatur, ligatur & verberatur. At si culpa non est de grauioribus malis, ut si cum aliquo inhonestè, & irreligiôsè in audientia popularium contenderit, pro huiusmodi, cū venerit dies Dominica, ad initium Missæ Matutinæ concurrente populo ad Ecclesiã stet ipse nudis pedibus prope fores Ecclesiæ, & vnum Codicem grandiusculum teneat in manibus. Capellum enim induit ut ab omnibus possit agnoscì, nemini loquitur intranti licet vel exeunti vnus famulus semper est iuxta illum qui dicat interrogantibus, quare ei sit talis pœnitentia iniuncta, nec inde recedit donec Missa finiatur, quod si inobedientes & rebelles aliqui fuerint, fratres ex more eum expectant, ut præcipiatur comprehendì, sic ipsi vltro continuo irruentes comprehendunt & cum fuerit cõprehensus, faciunt quod iustum fuerit, mittentes eum in carcerem. Carcer erit talis, in quem cum scala descenditur, nec ostium, nec fenestram habeat, nec in dormitorium ascendere possit inclusus. Quod si ipse quidem est inobediens, inobedientiam suam foris Capitulum aliquomodo monstrauerit, statim tabula percutitur, ut ad Capitulum conueniatur, potuit & tale quid ad eò præsumptuosè loqui in Domini Abbatis præsentia vel etiam Prioris ut propter hoc, nõ minus tabula percutiatur, quod est signum conueniendi.

CAP.